

2025-2029 жылдарға арналған Қарғалы ауданы бойынша коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі бағдарламаны бекіту туралы

Ақтөбе облысы Қарғалы аудандық мәслихатының 2025 жылғы 15 желтоқсандағы № 398 шешімі

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 365-бабы 3-тармағының 1) тармақшасына, "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабы 1-тармағы 15-тармақшасына және Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің міндетін атқарушысының 2021 жылғы 9 тамыздағы "Қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу қағидаларын бекіту туралы" № 318 бұйрығына сәйкес, Қарғалы аудандық мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. 2025-2029 жылдарға арналған Қарғалы ауданы бойынша коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасы осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қарғалы аудандық
мәслихатының төрағасы

С. Аманжолов

Қарғалы аудандық
мәслихатының 2025 жылғы
15 желтоқсандағы № 398
шешіміне қосымша

2025-2029 жылдарға арналған Қарғалы ауданы бойынша коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі БАҒДАРЛАМАСЫ

Бадамша ауылы

2025 жыл

МАЗМҰНЫ

1.	Кіріспе	4
2.	Бағдарламаның төлқұжаты	7
3.	Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайын талдау	
	3.1. Жалпы ақпарат	9
	3.2. Қатты тұрмыстық қалдықтардың түзілуі көлемдерін есептеу және негіздеу	9 9 10
	3.3. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайы	
4.	Мақсаттар, міндеттер және міндетті көрсеткіштер	12

5.	Негізгі бағыттар, мақсатқа жету жолдары және тиісті шаралар	12
6.	Бағдарламаны жүзеге асыру бойынша іс-шаралар жоспары	14
7.	Қажетті ресурстар	17

Терминдер мен анықтамалар

Биологиялық ыдырайтын қалдықтар – анаэробты немесе аэробты ыдырауға ұшырауы мүмкін қалдықтар, соның ішінде бақша және саябақ қалдықтары, сондай-ақ тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен салыстырылатын тамақ қалдықтары, макулатура.

Қалдықтарды кәдеге жарату – қалдықтарды қауіпсіз сақтау үшін арнайы белгіленген орындарда оларды шығару мақсатынсыз шектеусіз мерзімге сақтау.

Коммуналдық қалдықтар – тұтыну қалдықтары, оның ішінде:

1) аралас қалдықтар және бөлек жиналған тұрмыстық қалдықтар, оның ішінде қағаз және картон, шыны, металдар, пластмассалар, органикалық қалдықтар, ағаш, тоқыма бұйымдары, қаптамалар, электр және электрондық жабдықтардың, батареялар мен аккумуляторлардың қалдықтары;

2) егер мұндай қалдықтар табиғаты мен құрамы бойынша тұрмыстық қалдықтарға ұқсас болса, аралас қалдықтар және басқа көздерден бөлек жиналған қалдықтар.

Ірі көлемді қалдықтар – тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқан және өзінің көлеміне байланысты арнайы көліктерде тасымалдау мүмкіндігін жоққа шығаратын тұтыну және шаруашылық қызмет қалдықтары (тұрмыстық техника, жиһаз және т.б.).

Тұтыну қалдықтары - адам қызметінің нәтижесінде пайда болған, тұтынушылық қасиеттерін толық немесе ішінара жоғалтқан өнімдер және (немесе) өнімдер, олардың қаптамалары мен басқа да заттары немесе олардың қалдықтары, сақтау немесе пайдалану мерзіміне қарамастан, олардың қалдықтары. физикалық жай-күйі, сондай-ақ меншік иесі оны өз бетінше физикалық түрде кәдеге жарату немесе тұтыну қалдықтары ретінде құжаттау.

Электрондық және электр жабдықтарының қалдықтары – оның құрамдас бөліктерін, бөлшектерін, құрамдастарын қоса алғанда, қалдық, жарамсыз немесе ескірген электрондық және электр жабдықтары ретінде жіктеледі.

Азық-түлік қалдықтары – тамақ өнімдерін өндіру және тұтыну нәтижесінде пайда болатын тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен салыстырылатын қалдықтар.

Қалдықтарды көму алаңы – экологиялық, құрылыс және санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға жауап беретін қалдықтарды шығару мақсатынсыз тұрақты орналастыруға арналған арнайы жабдықталған орын.

Қалдықтарды бөлек жинау – одан әрі мамандандырылған басқаруды жеңілдету мақсатында қалдықтарды түрлері немесе топтары бойынша бөлек жинау.

Қалдықтарды жинау – мамандандырылған ұйымдардың жеке және заңды тұлғалардан қалдықтарды одан әрі қалпына келтіруге немесе кәдеге жаратуға жіберу мақсатында ұйымдасқан түрде қабылдау қызметі.

Құрылыс қалдықтары – ғимараттарды, құрылыстарды, өндірістік объектілерді, жолдарды, инженерлік желілерді және басқа коммуникацияларды бұзу, демонтаждау, реконструкциялау, жөндеу (соның ішінде негізгі) немесе салу кезінде пайда болатын қалдықтар.

Тұрмыстық қатты қалдықтар – бұл қатты күйдегі тұрмыстық қалдықтар.

Қалдықтарды тасымалдау – қалдықтарды жинақтау, сұрыптау, қайта өңдеу, кәдеге жарату және (немесе) кәдеге жарату процесінде жинақтау, жинақтау орындары арасында мамандандырылған көлік құралдарын пайдалана отырып тасымалдаумен байланысты қызмет.

Қалдықтарды жою – нәтижесінде қалдықтардың көлемі және (немесе) массасы айтарлықтай азаятын және қалдықтардың физикалық күйі мен химиялық құрамы өзгертін, бірақ өнім шығармайтын, жылу, химиялық немесе биологиялық процестермен қалдықтарды кәдеге жарату әдісі. немесе оның негізгі мақсаты ретінде энергия өндіру.

Қалдықтарды басқару – қалдықтарға қатысты олар пайда болған кезден бастап түпкілікті кәдеге жаратуға дейін жүргізілетін операциялар.

Тұрмыстық қатты қалдықтарды жинаудың орталықтандырылған жүйесі – меншік нысанына және қызмет түріне қарамастан тұрғын үйлерде немесе жекелеген ғимараттарда (құрылыстарда) тұратын (орналасқан) және (немесе) жұмыс істейтін жеке және заңды тұлғаларды қамтамасыз ету үшін жергілікті атқарушы органдар ұйымдастыратын жүйе. және контейнерлік алаңшалар мен контейнерлерге меншік құқығы жоқ, сондай-ақ жалпы пайдаланымдағы жерлерде орналасқан контейнерлік алаңшалар мен контейнерлерге меншік құқығы барлар, қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау және тасымалдау бойынша қызметтер

1. КІРІСПЕ

Қарғалы ауданы (қаз. Қарғалы ауданы) - Қазақстанның Ақтөбе облысындағы аумақтық бірлік. Ауданның әкімшілік орталығы-Бадамша ауылы.

Аудан облыстың солтүстігінде орналасқан. Хромтау және Мәртөк аудандарымен, Ақтөбе қалалық әкімшілігінің аумағымен, сондай-ақ Ресейдің Орынбор облысымен шектеседі.

Климаты күрт континенталды. Қаңтардың орташа температурасы— $-15-17^{\circ}\text{C}$, шілде- $21-23^{\circ}\text{C}$. жауын — шашынның орташа жылдық мөлшері-250-300 мм.

Ауданның солтүстік бөлігін Орал тауларының оңтүстік жоталары алып жатыр, олардың абсолютті биіктігі 350-400 м, кейбір жерлерде терек-қайың кесектерімен жабылған. Ауданның үлкен оңтүстік бөлігі-биіктігі 250-320 м және ең биік нүктесі 478 м болатын жартастар мен жыралармен кесілген Мұғалжар тауларының жоталары бар таулы дала.

Ауданның солтүстік бөлігі арқылы Жайық өзені ағып өтеді, оның бойында Қазақстанның Ресеймен мемлекеттік шекарасы өтеді. Қарғалы өзенінің арнасы бойынша Қарғалы су қоймасы — облыстағы ең ірі жасанды су қоймасы орналасқан.

Никель-кобальт кен орындары (Кемпірсай тобы) игерілуде, қоңыр көмір (Мамыт көмір бөлімі) өндіріледі.

Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Төралқасының 1966 жылғы 31 қаңтардағы Жарлығымен бұрынғы дала ауданының аумағында орталығы Қос Естек ауылында (1970 жылы Ленинское ауылы болып өзгертілді) Ленин ауданы құрылды.

1967 жылы 18 наурызда Ленин ауданының әкімшілік орталығы Ленинское ауылынан Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Төралқасының Жарлығы негізінде Батамшинский кентіне көшірілді.

"Әкімшілік-аумақтық құрылымды өзгерту туралы" ҚР Президентінің 1997 жылғы 17 маусымдағы № 3550 Жарлығы негізінде Ленин ауданы Қарғалы ауданы болып өзгертілді

Қарғалы ауданының әкімшілік-аумақтық құрамы:

Аудандағы 15 елді мекен 8 ауылдық округ пен 1 ауылдық әкімдікке біріктірілген:

Әкімшілік бірлік	Ауылдар
Ащылысай ауылдық округі	Ащылысай, Бозтөбе, Ақкөл, Преображеновка
Әлімбет ауылдық округі	Әлімбет
Бадамша ауылдық округі	Бадамша
Велихов ауылдық округі	Велихов, Ақжайық
Желтау ауылдық округі	Петропавл
Кемпірсай ауылдық округі	Жосалы, Кемпірсай ауылы
Қос Естек ауылдық округі	Қос Естек ауылы
Степной ауылдық округі	Степной, Қайрақты
Шәмші Қалдаяқов ауылы әкімінің аппараты	Шәмші Қалдаяқов ауылы

Бағдарлама шығарындыларға рұқсаттың берілген мерзіміне әзірленуде және оның ажырамас бөлігі болып табылады (он жылдан аспайтын (2029 жылға дейін)), кез келген өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда түзетулер мүмкін болады.

Бағдарламаны әзірлеу өндіріс пен тұтыну құрылымдарына оң өзгерістер енгізу үшін экономикалық немесе басқа тетіктерді пайдалана отырып, қалдықтарды азайтудың жедел саясатын әзірлеу мақсатында қалдықтардың көлемі мен құрамында болып жатқан өзгерістерді бағалау рәсімдерінің тиімділігін арттыруға бағытталған:

1. Өндірістік процестерді, оның ішінде қалдығы аз технологияларды енгізу есебінен жетілдіру;

2. Қалдықтарды қайта пайдалану немесе оларды пайдалануға мүдделі жеке және заңды тұлғаларға беру;

3. Ең жақсы қолжетімді технологияларды немесе басқа ақылға қонымды әдістерді пайдалана отырып, қалдықтарды өңдеу, қайта өңдеу немесе кәдеге жарату;

4. Бекітілген рекультивациялау жобаларына сәйкес қалдықтар полигондарын рекультивациялау

ҚББ келесі нормативтік құжаттарға сәйкес орындалды:

1. Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI Экология кодексі;

2. Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы № 442 Жер кодексі;

3. Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 9 шілдедегі № 481 Су кодексі;

4. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 9 тамыздағы № 318 "Қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу қағидаларын бекіту туралы" бұйрығы;

5. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 30 шілдедегі № 280 "Экологиялық бағалауды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" бұйрығы;

6. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 6 тамыздағы № 314 "Қалдықтар сыныптауышын бекіту туралы" бұйрығы;

7. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 "Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" бұйрығы;

8. Қазақстан Республикасы Экология және биоресурстар министрлігінің 1997 жылдың 29 тамызындағы РНҚ 03.3.0.4.01.-96. "Қоршаған орта компоненттерінің өндіріс және тұтыну қалдықтарының уытты заттарымен ластану деңгейін анықтау жөніндегі әдістемелік нұсқаулық";

2. Бағдарлама төлқұжаты

Бағдарламаның атауы	-2025-2029 жылдарға арналған Ақтөбе облысы Қарғалы ауданы бойынша коммуналдық қалдықтарды басқару бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеудің себептері	-Қазақстан Республикасының 2021 жылдың 2 қаңтардағы Экологиялық кодексінің 365 бабы
Бағдарламаны іске асыру мерзімі	-2025 - 2029 жылдар
Жауапты орындаушы	-"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
Бағдарлама мақсаттары	-тұрмыстық қатты қалдықтарды қоса алғанда, өндірістік және тұтыну қалдықтарынан қоршаған ортаның ластануын азайтуды қамтамасыз ететін қалдықтарды басқарудың тиімді өңірлік жүйесін

	құру; қалдықтардың түзілуін болдырмау және азайту, оларды қайталама шаруашылық айналымға тарту
Бағдарлама мақсаттары	-тұрмыстық қатты қалдықтарды қоса алғанда, қалдықтарды басқару саласында тиімді басқару тетіктерін құру; -қалдықтарды экологиялық қауіпсіз қайта өңдеу, кәдеге жарату және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру және дамыту; -қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату көлемін ұлғайту; -қалдықтарды сақтау және орналастыру кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қалдықтарды орналастыру объектілері орналасқан аумақтарды пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін аумақтарды экологиялық қалпына келтіру жөніндегі жұмыстарды жүргізу; -өңдеу, кәдеге жарату және қалдықтарды кәдеге жарату үшін салаға инвесторларды тарту үшін жағдай жасау; -қалдықтарды басқару саласында халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру
Бағдарламаның негізгі іс-шаралары	-аймақтық операторларды конкурстық іріктеуді жүргізу; -тұрмыстық қатты қалдықтарды өңдеу объектілерін салу және реконструкциялау; -қалдықтарды орналастыру көлемдерін азайту; -экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін қатты тұрмыстық қалдықтарды орналастыру объектілерін пайдаланудан шығару және рекультивациялау; -қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды мемлекеттік қолдауды қамтамасыз ету, қалдықтармен жұмыс істеу жүйесі объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау мақсатында шарттар (келісімшарттар) жасасу; -аудан тұрғындары арасында экологиялық науқандар мен іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;
Бағдарламаны қаржыландыру	-Қаржыландыру көлемі тиісті кезеңде Қарғалы ауданында коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы іс-шараларды қаржыландыруға жергілікті атқарушы органдарға берілген бюджет қаражатының санына байланысты айқындалады*.
	-2029 жылдан бастап қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы көлеміндегі өңделген қатты тұрмыстық қалдықтардың үлесі – 100%; -2026 жылдан бастап қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы көлемінде қайта өңделген

Бағдарламаны іске асырудың күтілетін түпкілікті нәтижелері	қатты тұрмыстық қалдықтардың үлесі 14,5% құрайды; -2028 жылдан бастап қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы көлемінде кәдеге жаратуға (көшіруге) жіберілген қатты тұрмыстық қалдықтардың үлесі 85,5 % құрайды; -халықты жоспарлы және жүйелі тазалау жүйесімен қамту пайызы 2028 жылдан бастап 99,9% құрайды; -анықталған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының жалпы санындағы жойылған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының үлесі – 2026 жылдан бастап 100%; -қалдықтарды басқару саласындағы ақпаратқа қолжетімді азаматтардың үлесі – 100%
Бағдарламаның іске асырылуын бақылауды ұйымдастыру	-Бағдарлама іс-шараларының орындалуын бақылауды Бағдарламаның жауапты орындаушысы жүзеге асырады - "Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі

* - қаржыландырудың көлемі мен мерзімі анықтама үшін берілген және қалдықтарды шығару операторларының инвестициялық бағдарламаларымен айқындалатын болады

3. АЙМАҚТАҒЫ КОММУНАЛДЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ

3.1 Жалпы ақпарат

3.1.1. Статистикаға сәйкес, 2024 жылдың соңында аудан аумағында 15 182 адам тұрады, халық негізгі жеке секторда тұрады.

3.1.2. Жыл сайын ауданда 3,9 мың тоннадан астам халық тұтынуы мен өндіріс қалдықтары түзіледі, оның 3,2 мың тоннасы көппәтерлі үйлер мен жеке тұрғын үйлерге тиесілі. Халықтың тіршілік әрекетінен go060 жасыл тізімі (тамақ қалдықтары, тұрмыстық қоқыс, орау материалдары және т.б.) - қатты, улы емес, суда ерімейтін; металл контейнерлерге жиналады.

3.2. Тұрмыстық қатты қалдықтардың түзілу және негіздеу көлемдерін есептеу

РНД 03.1.0.3.01-96 "Өндіріс қалдықтарының түзілу және орналастыру көлемін нормалау тәртібі" (Алматы, 1996) сәйкес қатты-тұрмыстық қалдықтардың түзілу көлемі мынадай формула бойынша айқындалады:

$Q = P * M * \text{ртбо}$, қайда:

P-жылына бір адамға қалдықтардың жинақталу нормасы, т / жыл * адам

M-халық саны, 15 182 адам (статистика бойынша);

ртбо-қатты-тұрмыстық қалдықтардың үлес салмағы, т/м 3-0,20

Жеке үйлердің тұрғындарынан қалдықтардың түзілуі және жинқталу жылдық орташа нормасы – жайлы және жайлы емес үй иелерінің тұрғындары үшін – 1,05 м3/адам (Қарғалы аудандық мәслихатының 2023 жылғы 20 желтоқсанындағы № 101 шешіміне сәйкес) қабылданды.

Бұл түзілу нормалары тұрғын үйлерде, ұйымдарда және кәсіпорындарда пайда болатын тұтыну саласының барлық қалдықтарын, сондай-ақ көшелердегі қоқыстарды, тұрғын үйлердегі жылыту қондырғыларының қалдықтарын, пәтерлерді ағымдағы жөндеуден шыққан қоқыстарды және т.б. қамтитын қатты тұрмыстық қалдықтар үшін қабылданды.

Аудан тұрғындары мен кәсіпорындарынан ҚТҚ қалдықтарының пайда болу көлемін есептеу нәтижелері (бөлек жинаусыз) 3.1-кестеде келтірілген.

Тұрмыстық қатты қалдықтардың түзілуі, тонна/жыл			Қатты қалдықтардың жалпы көлемі, м3/жыл
жайлы үйлерде тұратын тұрғындардан	нашар жабдықталған үйлерде тұратын тұрғындардан	кәсіпорындардан	
$2\,277,3 \cdot 1,05 \cdot 0,20 = 478,2$	$14\,904,7 \cdot 1,05 \cdot 0,2 = 3\,130$	$2\,600 \cdot 1,05 \cdot 0,2 = 546$	4 154,2 тонн/год или 20 771 м3/год

3.3. Қалдықтарды басқарудың ағымдағы жағдайы

2025 жылғы 01 қыркүйектегі жағдай бойынша ауданда ҚТҚ полигондары жоқ.

Аудан бойынша ҚТҚ жинау және әкетумен мамандандырылған техникасы бар бірнеше жеке кәсіпорындар және ҚТҚ тиісті персоналы қызмет көрсетушілердің уағдаластығы бойынша Хромтау ауданының Хромтау қаласының қолданыстағы полигонына әкетіледі.

1-кестеде соңғы 3 жылдағы аудан бойынша ҚТҚ-ның түзілу және қайта өңдеу көлемі бойынша деректер келтірілген.

Қазіргі уақытта жиналған қалдықтардың көлемі бойынша "Қарғалы аудандық тұрғын үй - коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - ауданның ТКШ бөлімі) деректеріне сәйкес: 2023 ж. - 16,2 мың м3, 2024 ж. - 15,9 мың м3., 2025 ж. - 15,9 м3. Пайда болған қалдықтарды есептеу халық санына қарай жүргізілді (Ұлттық статистика бюросының деректері бойынша)

1-кесте-Қарғалы ауданы бойынша соңғы 3 жылдағы (2021-2023) коммуналдық қалдықтардың түзілу және қайта өңдеу көлемі.

№	Наименование	Өлшем бірлігі	Жылдар		
			2023	2024	2025
1	ҚТҚ түзілу көлемі				
1.1	Қазақстан Республикасы*	Тонн	4 214 056	4 340 630	4 100 000

1.2	Ақтөбе облысы *	Тонн	299 764	300 886	303 741
1.3	Қарғалы ауданы **	Тонн	3 240,00	3 180,00	3 180,00
2	Түзілген ҚТҚ жалпы көлемінен қайта өңдеу үлесі				
2.1	Қазақстан Республикасы*	%	21,1	25,4	24
2.2	Ақтөбе облысы *	%	10,7	15,0	18,7
2.3	Қарғалы ауданы **	%	0,0	0,0	0,0
3	Захоронение				
3.1	Ақтөбе облысы *	Тонн	267 689,2	224 460,9	230 843,16
3.2	Қарғалы ауданы **	Тонн	3 240,00	3 180,00	3 180,00

* ҚР ЭБЖМ деректері

** ТКШ бөлімінің деректері

1-кестенің деректері ауданда ҚТҚ білім берудің орташа жылдық көлемі 3,9 мың тоннаны құрайтынын көрсетеді, Бұл Ақтөбе облысында ҚТҚ білім берудің жалпы көлемінің шамамен 0,9% -. құрайды.

Ауданның ТКШ бөлімінің деректері бойынша аудандағы ҚТҚ өңдеу пайызы 0,0 % құрайды, яғни барлық қалдықтар көмуге жіберіледі. Ауданда ҚТҚ сұрыптау кәсіпорныны қалыптаспаған ҚТҚ-ның барлық көлемін сұрыптауға мүмкіндік жоқ.

Қалдықтарды жинау және әкету аудан халқының 20,0 мыңға жуық адамын қамтыды , бұл 98,8 % құрайды, алайда орталықтандырылған жинау мен әкету аудан орталығында және басқа ауылдық округтердегі жақын маңдағы елді мекендерде ұйымдастырылған. Таяу жылдары Қазақстанның стратегиялық құжаттарында көрсетілгендей, халықты қамтуды біртіндеп 100% - ға дейін арттыра отырып, ҚТҚ-ны орталықтандырылған жинау мен әкетуді ұйымдастыру қажет.

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары және тарифтер

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары сондай-ақ халық үшін ҚТҚ жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған тарифтерді Ақтөбе облысы Қарғалы аудандық мәслихаты бекіткен ("Қарғалы аудандық мәслихатының 2023 жылғы 20 желтоқсанындағы № 101 шешіміне сәйкес бекітілген.)

Құжатқа сәйкес, жайлы және жайлы емес үй иелерінің бір тұрғынының коммуналдық қалдықтарын жинаудың орташа жылдық нормасы 1,05 м3 (шамамен 200 кг) құрайды. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары 2-кестеде келтірілген.

2 - кесте-Қарғалы ауданы бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары

№	Коммуналдық қалдықтарды жинақтау объектісі	Есеп бірлігі	Коммуналдық қалдықтарды жинақтаудың жылдық нормасы, м3
1.	Жайлы үй иелері	1 Тұрғын	1,05
	Жайлы емес үй иелері		

Аудан мәслихаты сондай-ақ халық үшін қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған тарифтерді бекітті ("Қарғалы аудандық мәслихатының 2023 жылғы 20 желтоқсанындағы № 100 шешіміне сәйкес бекітілген.)

Қарғалы ауданы бойынша ҚТҚ жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған жаңа тарифтерді әзірлеуді және ауданның өкілді органдарына бекітуге енгізуді ұсынамын, өйткені бүгінгі күні қолданыстағы тарифтер инфляция мен басқа да экономикалық көрсеткіштердің өсуімен қатар төмен болып табылады.

Тарифтер 3-кестеде келтірілген.

3 - кесте-Қарғалы ауданы бойынша халық үшін қатты тұрмыстық қалдықтарды жинауға, тасымалдауға, сұрыптауға және көмуге арналған тарифтер

Атауы	Есептік бірлігі	Теңге (Қосылған құн салығынсыз теңге)
Жайлы үй иелері	1 тұрғыннан айына	165,00
Жайлы емес үй иелері		
Бірлікке жылдық тариф (көлемі)	1 м3	1855,72

4. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ МЕН МІНДЕТІ КӨРСЕТКІШТЕР

4.1. Бағдарламаның мақсаттары өндірістік және тұтыну қалдықтарынан қоршаған ортаның ластануын азайтуды қамтамасыз ететін коммуналдық қалдықтарды қоса алғанда, қалдықтарды басқарудың тиімді өңірлік жүйесін құру; қалдықтардың түзілуін болдырмау және азайту, оларды қайталама шаруашылық айналымға тарту.

4.2. Көрсетілген мақсаттарға қол жеткізу осы Бағдарламамен бекітілген ауданында қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды басқарудың аумақтық схемасында көзделген іс-шараларды іске асыру арқылы қамтамасыз етіледі.

4.3. Бұл мақсатқа жету келесі міндеттерді шешу арқылы жоспарланады:

4.3.1. 1-міндет. Қалдықтармен, оның ішінде коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласында тиімді басқару тетіктерін құру.

1-міндеттің шешімі аудан аумағында өндіріс және тұтыну қалдықтарының айналымына байланысты проблемаларды шешу үшін қажетті нормативтік-құқықтық және ақпараттық-техникалық базаны қалыптастыруға бағытталған.

4.3.2. Тапсырма 2. Қалдықтарды экологиялық қауіпсіз өңдеу, қайта өңдеу және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру және дамыту.

2 тапсырманың шешілуі бағдарламаның "Тұрақты тазалау жүйесімен халықты қамту пайызына" қол жеткізуге ықпал етеді.

4.3.3. Тапсырма 3. Қалдықтарды өңдеу және кәдеге жарату көлемін ұлғайту.

3 тапсырманың шешілуі Бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді:

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі қайта өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"кәдеге жаратуға (кәдеге жаратуға) жіберілген коммуналдық қалдықтардың коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі үлесі".

4.3.4. Тапсырма 4. Қалдықтарды сақтау және көму кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қалдықтарды орналастыру объектілері орналасқан аумақтарды пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін аумақтарды экологиялық қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу.

4 тапсырманың шешілуі "Анықталған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының жалпы санындағы жойылған рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарының үлесі" Бағдарламаның мақсатына қол жеткізуге ықпал етеді.

4.3.5. Тапсырма 5. Қалдықтарды қайта өңдеу, кәдеге жарату және кәдеге жарату үшін салаға инвесторларды тарту үшін жағдай жасау.

5 тапсырманың шешілуі қалдықтарды өңдеу бойынша жаңа объектілерді салуға және іске қосуға жәрдемдеседі, осылайша Бағдарламаның келесі мақсаттарына қол жеткізеді:

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі қайта өңделген коммуналдық қалдықтардың үлесі";

"кәдеге жаратуға (кәдеге жаратуға) жіберілген коммуналдық қалдықтардың коммуналдық қалдықтардың жалпы көлеміндегі үлесі".

4.3.6. Тапсырма 6. Қалдықтарды басқару саласында халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру.

6 тапсырманың шешілуі "Қалдықтарды басқару саласында азаматтардың ақпаратқа қолжетімділік үлесін арттыру" бағдарламасының мақсатына қол жеткізуге ықпал етеді.

5. НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ, МАҚСАТҚА ЖЕТУДІҢ ЖОЛДАРЫ ЖӘНЕ ТИІСТІ ШАРАЛАР

Қалдықтарды басқару саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі принциптері:

- адам денсаулығын қорғау, қоршаған ортаның қолайлы жағдайын сақтау немесе қалпына келтіру және биологиялық әртүрлілікті сақтау;
- қоғамның тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қоғамның экологиялық және экономикалық мүдделерінің ғылыми негізделген үйлесімі;
- қалдықтарды басқаруда ең жақсы қолжетімді технологияларды пайдалану;
- қалдықтардың мөлшерін азайту мақсатында материалды және шикізатты кешенді өңдеу;
- қалдықтардың мөлшерін азайту және оларды шаруашылық айналымға тарту мақсатында қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы қызметті экономикалық реттеу әдістерін қолдану;
- заңнамаға сәйкес қалдықтарды басқару саласындағы ақпаратқа қол жеткізу;
- қалдықтарды басқару саласындағы халықаралық ынтымақтастыққа қатысу болып табылады.

Қалдықтарды шығарушылар мен меншік иелері Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау және орнықты дамуын қамтамасыз ету мүддесінде қалдықтардың түзілуін болдырмау және түзілетін қалдықтарды басқару жөніндегі іс-шаралардың төмендеу ретімен келесідей иерархиясын қолдануға міндетті:

- қалдықтардың пайда болуының алдын алу;
- қалдықтарды қайта пайдалануға дайындау;
- қайта өңдеу;
- қайта өңдеу;
- қалдықтарды шығару.

Қалдықтарды қайта пайдалану, кәдеге жарату, кәдеге жарату және кәдеге жарату жөніндегі операцияларды жүзеге асыру кезінде қалдықтар иелері қажет болған жағдайда сұрыптау, қайта өңдеу және жинақтау бойынша қосалқы операцияларды жүргізуге құқылы.

Қалдықтардың алдын алу дегеніміз зат, материал немесе өнім қалдыққа айналмас бұрын қабылданған және бағытталған шаралар:

- түзілетін қалдықтардың мөлшерін азайту (соның ішінде өнімді қайта пайдалану немесе олардың қызмет ету мерзімін ұзарту арқылы);
- түзілетін қалдықтардың қоршаған ортаға және адам денсаулығына кері әсер ету деңгейін төмендету;
- материалдардағы немесе бұйымдардағы зиянды заттардың құрамын азайту.

Қайта пайдалану қалдықтарға айналмаған өнімдер немесе олардың құрамдас бөліктері осындай өнімдер немесе олардың құрамдас бөліктері жасалған мақсатта қайта пайдаланылатын кез келген операцияны білдіреді. Теріс әсерді азайту мүмкін болмаса, қалдықтарды қалпына келтіру керек. Қалпына келтіруге болмайтын қалдықтар ҚР ЭК 327-бабының талаптарына сәйкес келетін қауіпсіз әдістерді пайдалана отырып жойылуы тиіс. Иерархиялық принципті қолдану кезінде сақтық қағидаты мен орнықты

даму принципі, техникалық негізділігі және экономикалық орындылығы, сондай-ақ қоршаған ортаға, адам денсаулығына және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына әсер етудің жалпы деңгейі ескерілуге тиіс. ҚР ЭК 330 бабына сәйкес, түзілетін қалдықтар, егер бұл техникалық, экономикалық және экологиялық тұрғыдан негізделген болса, оның пайда болу көзіне мүмкіндігінше жақын қалпына келтірілуге немесе жоюға жатады. ҚР ЭК 331 бабы негізінде қалдықтарды қалыптастыратын шаруашылық жүргізуші субъектілер осындай қалдықтарды олар пайда болған кезден бастап, ҚР ЭК 339-бабының 3-тармағына сәйкес қалпына келтіру жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын тұлғаның меншігіне бергенге дейін оларды тиісінше басқаруды қамтамасыз етуге немесе лицензия негізінде қалдықтарды кәдеге жаратуға жауапты. Қоршаған ортаны қорғауды және адам өмірі және (немесе) денсаулығы үшін қолайлы жағдайларды қамтамасыз ету, кәдеге жаратуға жататын қалдықтардың мөлшерін азайту және оларды қайта пайдалануға, кәдеге жаратуға және кәдеге жаратуға дайындауды ынталандыру мақсатында жинақтау лимиттері мен қалдықтарды орналастыру лимиттері белгіленеді.

Қалдықтарды жинақтау және орналастыру лимиттерін негіздеу

Экологиялық кодекстің 41-бабына сәйкес "Қалдықтарды жинақтау және орналастыру лимиттерін қалдықтармен жұмыс істеу бағдарламасындағы I және II санаттағы объектілерді пайдаланушылар экологиялық рұқсат алғаннан кейін негіздейді. Қалдықтарды жинақтау және орналастыру лимиттері I және II санаттар объектілеріне кіретін қалдықтардың әрбір нақты жинақталған учаскесі үшін тиісті жинақтау орнында сақтауға рұқсат етілген түрлері бойынша қалдықтардың шекті мөлшері (салмағы) түрінде белгіленеді. осы Кодекске сәйкес белгіленген мерзім.

Қалдықтардың жинақталуы - қалдықтарды кодекспен және санитарлық талаптармен бекітілген мерзімге арнайы бөлінген орындарда уақытша сақтау.

Қалдықтарды жинақтау орындары: 1) қалдықтарды жинау (мамандандырылған ұйымдарға беру) күніне дейін алты айдан аспайтын мерзімде түзілу орнында уақытша сақтау немесе осы қалдықтармен қалпына келтіру немесе жою операцияларын жасайтын объектіге өз бетінше көшіруге арналған.

Қалдықтарды полигондарға шығару жоспарлануда. ҚР ЭК сәйкес барлық қалдықтар, мүмкін болса, қалдықтарды азайту және қауіпті қасиеттерін азайту үшін сұрыпталуы және өңделуі керек.

Полигонға жеткізілетін барлық қалдықтар қажет және мүмкіндігінше өңделеді.

6. БАҒДАРЛАМАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ БОЙЫНША іс-шаралар ЖОСПАРЫ

6.1. Бағдарламаның іс-шаралары – Бағдарламаның мақсаттарына сәйкес топтастырылған, мерзімдері мен жауапты орындаушыларымен келісілген шаралар жүйесі.

Бағдарламада қойылған міндеттерді шешу үшін бірінші кезектегі шаралар белгіленді.

6.2. 1-тапсырманы шешу үшін ауданындағы өндірістік және тұтыну қалдықтарын басқарумен байланысты мәселелерді шешу үшін қажетті нормативтік-құқықтық, ақпараттық-техникалық базаларды құруға бағытталған іс-шаралар кешенін іске асыру жоспарлануда:

6.2.1. Ауданындағы қалдықтарды басқару жүйесін реттеуге бағытталған нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу және қабылдау.

6.2.2. Коммуналдық қалдықтарды басқару бойынша аймақтық операторларды конкурстық іріктеуді өткізу. Коммуналдық қалдықтарды басқару жөніндегі өңірлік операторларды конкурстық іріктеу Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес конкурстық негізде жүзеге асырылады.

6.2.3. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы шекті тарифтерді бекіту.

Тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы шекті тарифтерді бекітуді аудан мәслихаты Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен бекітілген Қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, сұрыптау және орналастыру үшін халыққа арналған тарифтерді есептеу әдістемесіне сәйкес жүзеге асырады. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 14 қыркүйектегі № 377 бұйрығы.

6.2.4. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы реттелетін қызметті жүзеге асыратын коммуналдық қалдықтарды басқару операторларының инвестициялық бағдарламаларын бекіту.

6.2.5. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы реттеліп көрсетілетін қызметті жүзеге асыратын коммуналдық қалдықтарды басқару операторларының өндірістік бағдарламаларын бекіту.

6.3. 2-тапсырманы шешу үшін келесі шаралар қарастырылған:

6.3.1. Қалдықтармен жұмыс істеу саласында (оның ішінде тауарларды пайдаланудан қалған қалдықтармен) өндірістік қуаттарды құру:

қалдықтарды өңдеу саласында;

Қалдықтарды кәдеге жарату саласында;

қалдықтарды орналастыру саласында.

6.3.2. Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау. Бұл шараны ауданлық қалдықтарды басқару операторлары жүзеге асырады.

Тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеу объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау ауданны дамыту жоспарында пайдалануы көзделген тиісті өндірістік қуаттар жетіспейтін жағдайда жүзеге асырылады.

Құрылысы жоспарланған қалдықтарды басқару объектілерінің негізгі сипаттамалары туралы ақпарат Бағдарламаға 1-қосымшада келтірілген.

Қайта құруға жоспарланған қалдықтарды басқару объектілерінің негізгі сипаттамалары туралы ақпарат Бағдарламаға 2-қосымшада келтірілген.

6.4. 3-тапсырманы шешу үшін қалдықтарды кәдеге жаратуды ынталандыруға және қалдықтарды кәдеге жарату көлемін азайтуға бағытталған шаралар кешенін іске асыру жоспарлануда:

6.4.1. Қарғалы ауданында коммуналдық қалдықтарды бөлек жинақтау жүйесін құру.

Коммуналдық қалдықтарды бөлек жинақтауды ұйымдастыру көмілетін коммуналдық қалдықтардың мөлшерін азайтады және өндіріске қайтарылатын пайдалы фракциялардың көлемін арттырады.

6.4.2. Ауданның муниципалитеттерінің аумақтарында халықтан қайталама шикізатты қабылдау пункттерін құру.

6.4.3. Құрамында сынап бар қалдықтарды, электрондық және электр жабдықтарының қалдықтарын жинақтау жүйесін әзірлеу және енгізу.

6.5. 4-тапсырманы шешу үшін иесіз қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды орналастыру кезінде рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастыру орындарын анықтауға және қоршаған ортаға зиян келтірудің алдын алуға, осындай залал жағдайларын анықтауға және оның салдарын жоюға, өткенді жоюға бағытталған іс-шаралар кешенін жүзеге асыру жоспарлануда. қоршаған ортаға зиян:

6.5.1. Рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастырудың жаңадан пайда болған орындарын анықтау және жою.

6.5.2. Қалдықтарды кәдеге жарату объектілерінің жай-күйін бақылау қалдықтарды орналастыру объектілерінің ағымдағы жай-күйі туралы сенімді ақпаратты жылдам алуға мүмкіндік береді, оның ішінде:

қалдықтарды орналастыру қондырғыларының геометриялық параметрлері;

жинақталған қалдықтардың көлемі, қалдықтарды орналастыру алаңы;

қалдықтарды орналастыру объектілерінің ішкі құрылымы және полигондардың жеке учаскелерінің жағдайы;

қалдықтарды орналастыру объектілерін орналастыру, жобалау, пайдалану және рекультивациялау ережелерін сақтау;

қалдықтарды орналастыру орындары бетінің құрамдас құрамы (қалдықтардың морфологиясы);

аумақты мелиорациялау тиімділігі;

қалдықтарды орналастыру орындарында келеңсіз құбылыстар мен процестердің дамуын болжау (шеткі аумақтағы шөптердің зақымдануы, аумақтан ағын судың болуы, өздігінен жану, жану, жану).

6.5.3. Коммуналдық қалдықтарды орналастыру объектілерін пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнама талаптарына сәйкес келмейтін, оның ішінде:

қатты тұрмыстық қалдықтар полигондарын рекультивациялау бойынша жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу.

тұрмыстық қатты қалдықтарды орналастыру объектілерін пайдалану аяқталғаннан кейін пайдаланудан шығару және рекультивациялау.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 356-бабына сәйкес, полигонды (полигонның бір бөлігін) жапқаннан кейін полигон операторы аумақты рекультивациялауды жүзеге асырады және 1-сыныпты полигондар үшін отыз жыл бойы полигон газы мен сілті суының шығарындыларына мониторингті жүзеге асырады; 2-сыныпты полигондар үшін жиырма жыл, 3-сыныпты полигондар үшін бес жыл. Бүлінген жерлерді қалпына келтіруге және кейінгі мониторингке қаражат полигондарды жою қорынан түседі.

6.5.4. Экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін коммуналдық қалдықтарды орналастыру орындарын рекультивациялау.

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 140-бабына сәйкес жер учаскелерінің меншік иелері мен жер пайдаланушылар бүлінген жерлерді рекультивациялауға, олардың құнарлылығын және жердің басқа да пайдалы қасиеттерін қалпына келтіруге және оны уақтылы тартуға бағытталған іс-шараларды жүргізуге міндетті. экономикалық айналым.

6.6. 5-тапсырманы шешу үшін қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды мемлекеттік қолдауды қаржыландыру есебінен қамтамасыз ету, оның ішінде:

Қазақстан Республикасының қолданыстағы Салық кодексіне сәйкес инвесторларға салықтық жеңілдіктер беру;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қалдықтарды өңдеу объектілерін салу үшін инвесторларға оңайлатылған негізде жалға жер учаскелерін беру;

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы шеңберінде материалдық ынталандыруды қамтамасыз ету көзделген.

Сондай-ақ осы іс-шара аясында қалдықтарды өңдеу объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау мақсатында мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарын, инвестициялық міндеттемелермен жалға беру шартын жасасу күтілуде.

6.7. 6-тапсырманы шешу үшін қалдықтарды басқару саласындағы ақпаратқа қолжетімділікті қамтамасыз етуге бағытталған шаралар кешенін іске асыру жоспарлануда:

6.7.1. Ауданының тұрғындары арасында экологиялық акциялар мен іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.

6.7.2. Қалдықтарды басқару жүйесін реформалау туралы азаматтарды үнемі хабардар етуді ұйымдастыру.

6.7.3. Республикалық және облыстық БАҚ материалдарына мониторинг және талдау. Іс-шара қоғамдық пікірді зерделеу және қалдықтарды басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асырудан туындайтын тәуекелдерді азайту мақсатында өткізіледі деп жоспарлануда.

Оларды іске асыру мерзімдері, жауапты орындаушылар және қаржыландыру көздері көрсетілген Бағдарламаның іс-шаралар жоспары Бағдарламаға қосымшада келтірілген.

7. ҚАЖЕТТІ РЕСУРСТАР

7.1. Бағдарламаны қаржыландыру республикалық, облыстық бюджет, ауданлық бюджет және бюджеттен тыс көздерден жүзеге асырылады.

Бағдарламаны қаржыландыру республикалық және (немесе) облыстық бюджетте оның іс-шараларын жүзеге асыруға көзделген дамуға арналған нысаналы трансферттер сомасы шегінде республикалық және облыстық бюджеттерден жүзеге асырылады.

Бағдарламаның іс-шараларын қоса қаржыландыруға бөлінген жергілікті бюджет қаражаты ауданның жергілікті мемлекеттік органдарының нормативтік құқықтық актілерімен айқындалады.

7.2. Бағдарламаны іске асыру барысында қаржыландыру көлемдері облыстық және ауданлық бюджеттердің нақты мүмкіндіктерін ескере отырып, жыл сайын нақтылануға жатады.

7.3. "Қарғалы ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" коммуналдық мемлекеттік мекемесі Бағдарламаның іс-шараларын іске асыруға бөлінген облыстық бюджет қаражатының негізгі басқарушысы болып табылады.

Бағдарламаға қосымша

Бағдарламаның іс-шаралар жоспары

№ т/б	Бағдарлама әрекеттерінің атауы	Іске асыру мерзімі	Қаржыландыру көзі	Жауапты орындаушы
1	2	3	4	5
1 тапсырма. Қалдықтарды, оның ішінде коммуналдық қалдықтарды басқару саласында тиімді басқару тетіктерін құру				
1.1	Қалдықтарды, соның ішінде коммуналдық қалдықтарды	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль

	басқарудың ағымдағы механизміне шолу			жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.2	Қалдықтарды басқару саласын реттеуге бағытталған нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу және қабылдау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.3	Коммуналдық қалдықтарды басқару бойынша аймақтық операторды таңдау бойынша конкурстық іріктеу өткізу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.4	Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы нақты және бәсекеге қабілетті тарифтерді әзірлеу және тиісті өкілді органдарға бекітуге жіберу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.5	Коммуналдық қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы реттелетін қызметті жүзеге асыратын коммуналдық қалдықтарды басқару операторларының инвестициялық бағдарламаларын бекіту	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
1.6	Тұрмыстық қатты қалдықтарды басқару саласындағы қызметтің реттелетін түрлерін жүзеге асыратын ҚТҚ басқару жөніндегі операторлардың	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль

	өндірістік бағдарламаларын бекіту.			жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2 тапсырма. Қалдықтарды экологиялық қауіпсіз өңдеу, қайта өңдеу және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру және дамыту				
2.1	Өнеркәсіпте қалдықтарды, оның ішінде тауарларды пайдаланудан болған қалдықтарды қайта өңдеу, кәдеге жарату және кәдеге жарату бойынша өндіріс орындарын құру	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	қалдықтарды басқару операторы
2.1.1	Ауданда ҚТҚ-ның 2 полигонын салуға техникалық-экономикалық негіздеме әзірлеу.	2026 ж	облыстық бюджет және аудан бюджеті	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2.12	Ауданда ҚТҚ-ның 2 полигонын салуға жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу.	2027 ж	облыстық бюджет және аудан бюджеті	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2.13	Экологиялық және техникалық талаптарға сәйкес аудан аумағында ҚТҚ-ның 2 полигонын салу	2028 ж	облыстық бюджет және аудан бюджеті	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2.1.4	Қолданыстағы заңнаманың талаптары бойынша оларды тиісті жағдайға келтіре отырып, аудан аумағындағы ауылдық	2028 ж	облыстық және ауданлық бюджеттер	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль

	округтердегі бар полигондарды реконструкциялау.			жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
2.1.5	Қалдықтарды сұрыптау станциясының құрылысы	2029 ж	бюджеттен тыс көздер	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
3 тапсырма. Қалдықтарды өңдеу және кәдеге жарату көлемін ұлғайту				
3.1	Ауданның аумағында қалдықтарды бөлек жинақтау жүйесін құру	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
3.2	Ауданның аумағында халықтан қайталама шикізатты қабылдау пункттерін құру	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
3.3	Құрамында сынап бар қалдықтарды, электрондық және электр жабдықтарының қалдықтарын жинау және жинақтау жүйесін әзірлеу және енгізу	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
4 тапсырма. Қалдықтарды сақтау және көму кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қалдықтарды орналастыру объектілері орналасқан аумақтарды пайдалану аяқталғаннан кейін немесе экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнаманың талаптарына сәйкес келмейтін аумақтарды экологиялық қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу				

4.1	Рұқсат етілмеген қалдықтарды орналастырудың жаңадан пайда болған орындарын анықтау және жою	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы, ЖАО
4.2	Қалдықтарды орналастыру орындарының жағдайын бақылау. Қалдықтарды кәдеге жарату объектілерінің ағымдағы жағдайы туралы сенімді ақпаратты жедел алу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы, ЖАО
4.3	Экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық заңнама талаптарына сәйкес келмейтін қатты тұрмыстық қалдықтарды орналастыру орындарын пайдаланудан шығару және рекультивациялау	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	Осы объектілер анықталған жер учаскелерінің меншік иелері
4.4	Тұрмыстық қатты қалдықтарды орналастыру орындарын пайдалану аяқталғаннан кейін қалпына келтіру	2025-2029 жж.	бюджеттен тыс көздер	Қалдықтарды орналастыру объектілерінің иелері, сондай-ақ осы қалдықтарды орналастыру объектілерінің меншігінде немесе пайдаланатын тұлғалар
5 тапсырма. Өңдеу, қайта өңдеу және қалдықтарды кәдеге жарату үшін салаға инвесторларды тарту үшін жағдай жасау				
	Жеңілдетілген тәртіппен жалға жер учаскесін алу құқығын беру мақсатында			"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы,

5.1	қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды қарау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
5.2	Б а с ы м инвестициялық жобаларды іске асыратын инвесторларға салықтық жеңілдіктер беру мақсатында қалдықтарды басқару саласындағы инвестициялық жобаларды қарау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	"Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі
5.3	Қалдықтарды басқару жүйесі объектілерін салу және (немесе) реконструкциялау мақсатында инвестициялық міндеттемелермен мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарын жасасу мүмкіндігін қарау	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Ауднаның әкімдігі

6 тапсырма. Қалдықтарды басқару саласында халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру

6.1	Халық арасында экологиялық науқандар мен іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Ауднаның әкімдігі, "Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы
6.2	Қалдықтарды басқару жүйесін реформалау туралы азаматтарды үнемі хабардар етуді ұйымдастыру (қатты тұрмыстық	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Ауднаның әкімдігі, "Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі,

	қалдықтарды бөлек жинауды енгізу және т.б.)			қалдықтарды басқару операторы
6.3	Республикалық және өңірлік БАҚ-тағы материалдардың (қалдықтарды басқару мәселелері бойынша маауданлар, ескертулер, жарияланымдар, бейнероликтер) мониторингі және талдауы	2025-2029 жж.	ағымдағы қызметті қолдауға арналған қаражат шегінде	Ауднаның әкімдігі, "Қарғалы аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік мекемесі, қалдықтарды басқару операторы